

ייקוב הדין את ההר. איש לא יעמוד בפניו

ועדת חקירה!

(ה) ההוראה היתה בלתי-חוקית. נותן ההוראה בדרג הממשלתי, מעביר ההוראה (ראש השב"כ) ומבצעי ההוראה שותפים כולם לפשע-מלחמה. על פשעים מסוג זה הוצאו מנהיגים וקצינים להורג בנירנברג.

(ו) בפעולה אירעה "תקלה": הצלמים הנציחו את החוטפים לפני רציחתם, וכך התגלו הרבנים.

(ז) אחרי-מעשה הדין ראש השב"כ את אנשיו להעיד עדות שקר לפני שתי ועדות ממלכתיות (ועדת-זורע וועדת-בלטמן). כך הפילו בפח את האלופ יצחק מרדכי.

אין שמיץ של ספק שכך תקבע ועדת-חקירה, וכל המתנגדים להקמתה יודעים זאת היטב.

אם כן, לשם מה צריכה לקום ועדת-חקירה? אם רק תאשר את אשר ידוע לנו ממילא, לשם מה היא נחוצה? היא דרושה כדי לקבוע דברים בצורה מישפטית, ממלכתית, מוסמכת.

זהו ההבדל בין קביעה עיתונאית וקביעה מישפטית. בין דיברי אנשים פרטיים ודיברי המוסד המישפטי הממלכתי. בין רדיפת הצדק כידי פרטים ובין שילטון-הצדק במדינה. הצדק צריך להיעשות ולהיראות.

וכבר אמר השופט: צדק שאינו נראה, כאילו לא נעשה. ראית הצדק היא הקובעת במדינת-החוק. לכן דרשנו והשגנו ועדת-חקירה ממלכתית לבדיקת הטבח בצברה ושאתילא, שקבעה את העובדות בצורה סופית ומוסמכת. על מסקנותיה אפשר להתווכח. אבל לא הן חשובות. חשובה קביעת האמת.

לכן דרשנו, ונמשיך לדרוש, הקמת ועדת-חקירה לבדיקת מילחמת-הלבנון כולה.

לכן אנו דורשים את הקמתה של ועדת-חקירה ממלכתית בפרשת השב"כ.

חוק ועדת-החקירה הוא אחד החוקים החשובים ביותר שהתקבלו אי פעם במדינת-ישראל בענייני. הוא החוק החשוב ביותר שהשתתפתי בקבלתו ככל 10 שנות כהונתי בכנסת.

לחוק זה יש היסטוריה, הנוגעת מאוד לענייני שלפנינו: דויד בן-גוריון תבע להקים "ועדת-חקירה מישפטית" כדי לבדוק מי נתן את ההוראה לבצעו העסקיניש הישראלי במצריים.

ראש אמ"ן, בנימין ג'יבלי, טען שקיבל את ההוראה מפי שר הביטחון, פינחס לבון. זה הכחיש. היתה ועדת-בדיקה סודית, וג'יבלי הוחשד בכך שהדיח עדים לעדות-שקר כדי להוכיח את צדיקתו.

תביעתו של בן-גוריון למינוי ועדת-חקירה מישפטית נדחתה — בין השאר מפני שאז לא היה קיים חוק כזה.

על ענייני זה נפלה ממשלת-ישראל פעמיים, ופרש בן-גוריון מהשילטון וממפלגתו.

אחד האנשים שתמכו בדרשה הנמרצת לוועדת-חקירה היה סגן שר הביטחון שימיעון פרס, שפרש גם הוא מן הממשלה ומן המפלגה על רקע זה.

רבים מאיתנו התנגדו לדרשה בן-גוריון, מפני שלא האמנו בכנותה. ראינו בה חלק ממערכה לערער את השילטון הדמוקרטי ולבסס שילטון-יחיד, בעזרת "נערי הצד" שלו, ופרס בראשם. אחד המתנגדים היה יעקב-שימשון שפירא. אבל היו לו לבטים קשים בענייני זה, ועם התמנותו כשר-המישפטים יום את חקיקת החוק הקיים למינוי ועדות-חקירה מישפטיות, חוק לתיפארת.

בחוק יש הגדרה ברורה הקובעת מתי, כאילו מצבים ולאילו נושאים יש להקים ועדת-חקירה: "עניין שהוא בעל חשיבות ציבורית חיונית אותה שעה".

אם אי פעם היה נושא, אשר מתאים להגדרה זו בדיוק, הרי זה פרשת השב"כ.

עוד בעת הדיון על הצעת-החוק של שפירא עמדתי על עקב-אכילס שלה. מטירת זכות-ההחלטה הבלעדית של הקמת ועדת-חקירה בידי הממשלה.

לכן הגשתי הסתייגות, שנוסחה על-ידי אמנון זיכרונ"י. 1. ראו הכנסת, או הממשלה, או בית-המשפט העליון בהרכב מיוחד של חמישה שופטים, ולאחר שהוגשה עתירה תאמימה, שיש צורך לברר ענייני בעל חשיבות ציבורית חיונית, רשאי כל אחד מן הגופים הנ"ל להחליט על הקמת ועדת-חקירה שתחקור בענייני... להנמקת ההסתייגות אמרתי דברים, שיכולתי לחזור עליהם מילה במילה: "לגבי השאלה מי יחליט (על הקמת ועדה) — כאשר מסכימים כי ההחלטה על כך נתונה בידי הממשלה, הרי למעשה מרוקנים את החוק הזה מעיקר התוכן שהיינו רוצים לראות בו. שהרי כמעט כל דבר השנוי במחלוקת, הטעון חקירה לטהור האווירה הציבורית — מעוניינת הממשלה שלא ייחקר".

ההסתייגות נדחתה, כמוכן. כל מי שהצביעו נגדה יכלו השבוע להכות על הטא.

חקירה צריכה להיות. ועדת-חקירה ממלכתית צריכה לקום. בלעדית, לא יהיה מנוח.

הרם זועק אלינו מן הארמה.

המיעוט הוא המשמיץ את קול המצפון, כשאינו פוסולארי. הרוב בא אחרי. לאי פעם באיחור, ורושם את דיבריהם של אנשי-המצפון בספרי-הזהב.

חקירה צריכה להיות. ועדת-חקירה ממלכתית צריכה לקום.

וזהו ררישה שאין לעמוד בפניה.

ולא מפני שצריכים להעניש את העברייני. זה אינו חשוב כלל.

אברהם שלום, ראש השב"כ, הגדיר את עצמו כעברייני. הוא חרץ את דינו בעצמו, כאשר ביקש את התנינה, על פי הסעיף בחוק הקובע כי "לנשיא המדינה נתונה הסמכות לחון עבריינים".

ומכיוון שלא פירט על איזו עכירה בדיוק הוא מבקש חנינה, הוא הרשיע את עצמו ככולן: רצח, שותפות-לרצח, קשירת קשר, הרחה לעדות-שקר, ועוד כהנה וכהנה.

האם היתה החנינה חוקית או בלתי-חוקית? זה חשוב, אך לא זהו הדבר הקובע. שהרי איש אינו מבקש להטיל על אברהם שלום עונש נוסף. התפטרותו, בנסיבות אלה, תוך הרשעת עצמו, היא עונש הולם.

החנינה אינה נוגעת לחקירה. ובוודאי שאינה מונעת אותה.

חקירה צריכה להיות. ועדת-חקירה ממלכתית צריכה לקום. ולא מפני שהאמת אינה ידועה.

האמת ידועה. עצם התנגדותם של המעורבים בדבר מוכיחה אותה. תהדנותם, שקרנותם, התבזותם, התחסדותם, התחכמותם — האם יש הוכחות טובות מאלה?

הם הרי לא היו מתנגדים להקמתה של ועדת-חקירה ממלכתית בלתי-משוחרת. אילמלא היו בטוחים שהיא תגיע למסקנות אלה:

(א) ראשיה-הממשלה, יצחק שמיר, הורה לזרועות-הביטחון שלא לקחת עוד שבויים בעת היתקלות עם "מחבלים", אלא להרגם בו במקום.

שמיר, שהיה בעבר מעורב במיקרי-הרג ללא דין ומישפט, אימץ לעצמו את שיטתו של אריאל שרון, כפי שהופעלה ברצועת-עזה — הרג כל השבויים, תחת הסיסמה "לא לוקחים שבויים".

(ב) ההוראה נמסרת לשב"כ ולשאר כוחות-הביטחון, והם פעלו על פיה בכל המיירים.

(ג) בעת ההשתלטות על האוטובוס בקו 300, ניתנה למסתערים ההוראה להרוג את כל "המחבלים". ההוראה ניתנה על-ידי הרמטכ"ל, משה לוי, שנכח במקום. המסתערים לא יכלו לבצע את ההוראה, מפני שלא זיהו בביטחון שני חוטפים.

(ד) שני החוטפים האחרים נהרגו בידי השב"כ אחרי שנחקרו ונקבעה זהותם. ההוראה לכך ניתנה על-ידי אברהם שלום, ראש השב"כ, שנכח במקום בחברת הרמטכ"ל ושר-הביטחון משה ארנס.

חקירה צריכה להיות. ועדת-חקירה ממלכתית צריכה לקום.

וזהו ררישה כה מובנת-מאלה, כה הכרחית, עד כי אין מנוס ממנה. אם ינסה השילטון לעמוד בפניה ולסכלה, יטואטא השר לטון ממקומו — או שייגרם למירקם המדינה נזק שלא יהיה ניתן לתיקון.

הדרישה לוועדת-חקירה ממלכתית פורצת מלב-ליבו של הציבור. חוש-הצדק שלו תובע זאת, שאיפתו לגילוי האמת ולעשיית דין.

ייתכן שאין לכך שום מקור רציונאלי. ייתכן שחוש-הצדק, השאיפה לאמת ולדין הם גורמים בלתי-רציונאליים, בלתי-הגיוניים.

אך אינו לו לשליט המתעלם מהם! ואינו לו לשילטון המעמיד את עצמו כמחסום בדרכם!

חקירה צריכה להיות. ועדת-חקירה ממלכתית צריכה לקום.

וזהו ררישה כה מובנת-מאלה, כה הכרחית, עד כי אין מנוס ממנה. אם ינסה השילטון לעמוד בפניה ולסכלה, יטואטא השר לטון ממקומו — או שייגרם למירקם המדינה נזק שלא יהיה ניתן לתיקון.

הדרישה הזאת עוברת כחוט-השני בתולדות עמנו. היא מהדהדת בדפי ההיסטוריה שלנו. מאז ימירקם ועד עצם היום הזה. היא הבסיס למיתוס הלאומי שלנו.

שמיר ופרס הם גמדים לעומת הגיבורים הלאומיים שלנו, שניסו לעמוד בפני הדרישה הזאת, ולא יכלו לה.

דויד המלך בפרשת אוריה החיתי. אחאב, אולי הגדול שבכל מלכי ישראל, בפרשת נבות הירזעאלי. גדולי ההיסטוריה העברית אשר חטאו ונענשו.

שני צעירים ערביים, שיצאו לחטוף אוטובוס, נשבו ונרצחו ברם קר. קולם זועק מן הארמה. אולי היו רק שניים.

אך קולם הוא הזועק, וכל תחבולות השילטון ועלילותיו לא ישתיקו את הקול הזה.

כי זוהי מיצוות ההיסטוריה העברית. מה קטנו הפוליטיקאים, שאינם שומעים ואינם מכינים!

הנשמה הלאומית — כן, יש דבר כזה! זועקת לחקירה, לגילוי האמת, לעשיית צדק.

חקירה צריכה להיות. ועדת-חקירה ממלכתית צריכה לקום. ולא מפני שהאמת אינה ידועה.

האמת ידועה. עצם התנגדותם של המעורבים בדבר מוכיחה אותה. תהדנותם, שקרנותם, התבזותם, התחכמותם — האם יש הוכחות טובות מאלה?

חקירה צריכה להיות. ועדת-חקירה ממלכתית צריכה לקום. ולא מפני שהאמת אינה ידועה.

האמת ידועה. עצם התנגדותם של המעורבים בדבר מוכיחה אותה. תהדנותם, שקרנותם, התבזותם, התחכמותם — האם יש הוכחות טובות מאלה?

הם הרי לא היו מתנגדים להקמתה של ועדת-חקירה ממלכתית בלתי-משוחרת. אילמלא היו בטוחים שהיא תגיע למסקנות אלה:

(א) ראשיה-הממשלה, יצחק שמיר, הורה לזרועות-הביטחון שלא לקחת עוד שבויים בעת היתקלות עם "מחבלים", אלא להרגם בו במקום.

שמיר, שהיה בעבר מעורב במיקרי-הרג ללא דין ומישפט, אימץ לעצמו את שיטתו של אריאל שרון, כפי שהופעלה ברצועת-עזה — הרג כל השבויים, תחת הסיסמה "לא לוקחים שבויים".

(ב) ההוראה נמסרת לשב"כ ולשאר כוחות-הביטחון, והם פעלו על פיה בכל המיירים.

(ג) בעת ההשתלטות על האוטובוס בקו 300, ניתנה למסתערים ההוראה להרוג את כל "המחבלים". ההוראה ניתנה על-ידי הרמטכ"ל, משה לוי, שנכח במקום. המסתערים לא יכלו לבצע את ההוראה, מפני שלא זיהו בביטחון שני חוטפים.

(ד) שני החוטפים האחרים נהרגו בידי השב"כ אחרי שנחקרו ונקבעה זהותם. ההוראה לכך ניתנה על-ידי אברהם שלום, ראש השב"כ, שנכח במקום בחברת הרמטכ"ל ושר-הביטחון משה ארנס.

חקירה צריכה להיות. ועדת-חקירה ממלכתית צריכה לקום. ולא מפני שהאמת אינה ידועה.

האמת ידועה. עצם התנגדותם של המעורבים בדבר מוכיחה אותה. תהדנותם, שקרנותם, התבזותם, התחכמותם — האם יש הוכחות טובות מאלה?

הם הרי לא היו מתנגדים להקמתה של ועדת-חקירה ממלכתית בלתי-משוחרת. אילמלא היו בטוחים שהיא תגיע למסקנות אלה:

(א) ראשיה-הממשלה, יצחק שמיר, הורה לזרועות-הביטחון שלא לקחת עוד שבויים בעת היתקלות עם "מחבלים", אלא להרגם בו במקום.

שמיר, שהיה בעבר מעורב במיקרי-הרג ללא דין ומישפט, אימץ לעצמו את שיטתו של אריאל שרון, כפי שהופעלה ברצועת-עזה — הרג כל השבויים, תחת הסיסמה "לא לוקחים שבויים".

(ב) ההוראה נמסרת לשב"כ ולשאר כוחות-הביטחון, והם פעלו על פיה בכל המיירים.

(ג) בעת ההשתלטות על האוטובוס בקו 300, ניתנה למסתערים ההוראה להרוג את כל "המחבלים". ההוראה ניתנה על-ידי הרמטכ"ל, משה לוי, שנכח במקום. המסתערים לא יכלו לבצע את ההוראה, מפני שלא זיהו בביטחון שני חוטפים.

(ד) שני החוטפים האחרים נהרגו בידי השב"כ אחרי שנחקרו ונקבעה זהותם. ההוראה לכך ניתנה על-ידי אברהם שלום, ראש השב"כ, שנכח במקום בחברת הרמטכ"ל ושר-הביטחון משה ארנס.

חקירה צריכה להיות. ועדת-חקירה ממלכתית צריכה לקום. ולא מפני שהאמת אינה ידועה.

האמת ידועה. עצם התנגדותם של המעורבים בדבר מוכיחה אותה. תהדנותם, שקרנותם, התבזותם, התחכמותם — האם יש הוכחות טובות מאלה?

הם הרי לא היו מתנגדים להקמתה של ועדת-חקירה ממלכתית בלתי-משוחרת. אילמלא היו בטוחים שהיא תגיע למסקנות אלה:

(א) ראשיה-הממשלה, יצחק שמיר, הורה לזרועות-הביטחון שלא לקחת עוד שבויים בעת היתקלות עם "מחבלים", אלא להרגם בו במקום.

שמיר, שהיה בעבר מעורב במיקרי-הרג ללא דין ומישפט, אימץ לעצמו את שיטתו של אריאל שרון, כפי שהופעלה ברצועת-עזה — הרג כל השבויים, תחת הסיסמה "לא לוקחים שבויים".

(ב) ההוראה נמסרת לשב"כ ולשאר כוחות-הביטחון, והם פעלו על פיה בכל המיירים.

(ג) בעת ההשתלטות על האוטובוס בקו 300, ניתנה למסתערים ההוראה להרוג את כל "המחבלים". ההוראה ניתנה על-ידי הרמטכ"ל, משה לוי, שנכח במקום. המסתערים לא יכלו לבצע את ההוראה, מפני שלא זיהו בביטחון שני חוטפים.

(ד) שני החוטפים האחרים נהרגו בידי השב"כ אחרי שנחקרו ונקבעה זהותם. ההוראה לכך ניתנה על-ידי אברהם שלום, ראש השב"כ, שנכח במקום בחברת הרמטכ"ל ושר-הביטחון משה ארנס.